

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії
та міжнародних відносин

Ольга МАКЛЮК

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК КРАЇН ЄВРОПИ**

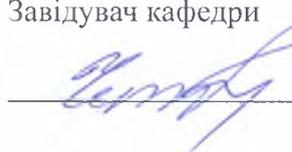
підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти
професійна програма **Міжнародні відносини**
спеціальності **С3 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії**
галузі знань **29 – Міжнародні відносини**

ВИКЛАДАЧИ: Казакова Оксана Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри всесвітньої історії та
міжнародних відносин

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

 Станіслав ЧЕРКАСОВ

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 Станіслав ЧЕРКАСОВ

ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН ЄВРОПИ

Викладач: *Казакова Оксана Миколаївна, кандидат історичних наук
доцент всевітньої історії та міжнародних відносин*

Кафедра: *всевітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: kazox@znu.edu.ua; kazox6@gmail.com

Телефон: (061) 228-76-39

Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), ZOOM,
Facebook Messenger.*

Платформи для проведення занять:

Zoom – 287 461 4779 пароль 12345

Google meet – meet.google.com/kub-kegv-cit

1. Опис навчальної дисципліни

Курс має на меті формування у студентів знань, уявлень про закономірності внутрішньополітичного та соціально-економічного розвитку країн Європи, формування уяви про політичні процеси в сучасних державах, формування знань щодо партійно-політичного механізму провідних зарубіжних країн в ХХ ст., закріплення у студентів знань щодо основних проблем та закономірностей політичних процесів країн Європи, визначення соціально-економічних проблем країн Європи та шляхів їх подальшого вирішення.

Курс є необхідною складовою частиною професійної та практичної підготовки фахівців з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, він надає можливість отримати необхідні професійні комплексні знання з закономірностей внутрішньополітичного розвитку провідних країн світу у ХХІ столітті та ключових методологічних підходів до їх наукового дослідження.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

Курс є необхідною складовою частиною професійної підготовки фахівців з країнознавства, міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, він надає можливість отримати необхідні професійні комплексні знання.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	8-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	16 год.	
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	8 год.	
Самостійна робота	66 год.	
Консультації	Щовівторка з 17:30 до 19:00 Zoom – 8546420115 пароль 777 Google meet – meet.google.com/rnt-zpnd-auk	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=746	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя..	Робота у групах (командах) Підготовка та виступ індивідуальними презентаціями та проєктами	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дискусійний, метод малих груп. Підготовка, захист та обговорення презентації та проєктів Індивідуальне творче завдання: обговорення наукових робіт Навчальний «круглий стіл»
ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Робота у групах на семінарських заняттях. Аналітична довідка.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint та обговорення.
СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	Робота в команді: навчальна фокус-група	метод малих груп. навчальний «круглий стіл», навчальна конференція Мозковий штурм
РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	Робота в команді навчальна фокус-група	Створення і захист презентації, навчальна конференція

3. Зміст навчальної дисципліни
1. Змістовний модуль 1. Змістовий
модуль 1.

ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН ЄВРОПИ

Вступ. Предмет, об'єкт та завдання курсу. Методологічні основи курсу. Держава в політичній системі суспільства. Функції та форми держави. Законодавча, виконавча та судова гілки влади. Поняття «правова держава». Ознаки та загальна характеристика правової держави. Функції та типологія партій. Типологія політичних систем. Національно-державна символіка провідних країн світу. Класифікація економічних систем: традиційна економічна система, адміністративно-командна система, ринкова економіка вільної конкуренції, сучасна ринкова економіка. Формування ринкової (змішаної) економічної системи. Концепція постіндустріального суспільства. Основні критерії рівня соціально-економічного розвитку країн. Індекси міжнародних організацій. Індекс глобальної конкурентоспроможності. Індекс людського розвитку (ІЛР), Індекс соціального розвитку. Індекс легкості ведення бізнесу. Індекс економічної свободи. Індекс сприйняття корупції.

Тема 1. Внутрішньополітичний розвиток Німеччини. «Німецьке питання» після II світової війни. Проблеми післявоєнного устрою Німеччини після 1945 р. Діяльність РВАН та адміністрації західних зон окупації: загальне та особливе. Розподіл Німеччини. Бонська Конституція 1949 р. Партійно-політичний механізм ФРН та НДР: загальне та особливе. Внутрішня та зовнішня політика блоку ХДС/ХСС. Переселенці та їх доля у ФРН. Проблема реваншизму та неофашизму у ФРН. Передумови виникнення, фази розвитку, наслідки для світу. Прихід до влади Г. Коля у 1982 р. Політичний портрет Г. Коля. Фази вирішення «німецького питання» після 1945 р. Об'єднання Німеччини: передумови, хід подій, рушійні сили, наслідки. Розвиток ФРН на сучасному етапі. Розстановка партійно-політичних сил в країні на початку XXI ст. Дотримання принципів розмежування гілок влади. Політико-адміністративний устрій на початку XXI ст. Порівняльний аналіз останніх виборчих кампаній у ФРН. **Тема 2. Внутрішньополітичний розвиток Великобританії.** Розвиток Великобританії у 1945-1979 рр. Еволюція політичної системи Великобританії у XX ст. Лейбористські уряди. Консерватори та лейбористи: порівняльний аналіз програм та структури. Великобританія: від влади торі до неолейбористів (1979-2005) Прихід до влади уряду М. Тетчер. Соціально-економічна стратегія тетчеризму. Прихід до влади уряду Д. Мейджора. Основні напрямки внутрішньої політики у 1990-1997 рр. Поразка Д. Мейджора і прихід до влади лейбористів на чолі з Тоні Блером у 1997 р. Розвиток Великобританії при лейбористах. Розстановка партійно-політичних сил в країні на початку XXI ст. Дотримання принципів розмежування гілок влади. Політико-адміністративний устрій на початку XXI ст.

Тема 3. Внутрішньополітичний розвиток Франції. Розвиток Франції за часів IV Республіки (1946-1958). Франція в 1959-2005 рр. Співвідношення політичних сил після визволення. Конституювання IV Республіки. Політична

боротьба 40-50-х рр. Передумови загибелі Четвертої Республіки. Народження П'ятої Республіки. Внутрішня політика президента Ш. Де Голля. Травневі події 1968 р. Розвиток Франції у постдеголлівський період. Президентство Ф.Міттерана і Жака Ширака: загальне та особливе. Внутрішньополітичний розвиток Франції на сучасному етапі. Розстановка партійно-політичних сил вкраїні на початку ХХІ ст. Дотримання принципів розмежування гілок влади. Політико-адміністративний устрій на початку ХХІ ст.

Тема 4. Внутрішньополітичний розвиток країн Півдня Європи. Італія. Генеза післявоєнної Італії. Партійно-політичний механізм італійського суспільства після 1945 р. Система державної влади. Місцеве самоврядування. Повноваження президента, парламенту та уряду. Основні політичні партії та їх характеристика Італія на сучасному етапі розвитку. Іспанія. Система державної влади. Місцеве самоврядування. Повноваження монарха, парламенту та уряду. Основні політичні партії та їх характеристика. Португалія. Система державної влади. Місцеве самоврядування. Основні політичні партії та їх характеристика. Головні напрямки внутрішньої політики наприкінці ХХ– початку ХХІ ст. Греція. Греція в період громадянської війни. Ліберальні реформи та диктатура «чорних полковників». Система державної влади. Основні політичні партії та їх характеристика. Головні напрямки внутрішньої політики наприкінці ХХ – початку ХХІ ст.

Тема 5. Внутрішньополітичний розвиток «малих країн» Західної Європи: *Андорра, Бельгія, Ватикан, Ліхтенштейн, Люксембург, Монако, Нідерланди.* Система державної влади. Місцеве самоврядування. Повноваження монарха, парламенту та уряду. Основні політичні партії та їх характеристика.

Тема 6. Внутрішньополітичний розвиток країн Північної Європи: Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія. Країни Північної Європи після II світової війни. «Шведська модель» розвитку.. Основні політичні партії та їх характеристика. Головні напрямки внутрішньої політики наприкінці ХХ - початку ХХІ ст. Система державної влади в Північній Європі на сучасному етапі.

Змістовий модуль 2.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Тема 7. Внутрішньополітичний та Соціально-економічний розвиток країн (Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина). Крах тоталітарних режимів і встановлення демократичного ладу в східноєвропейських країнах. Система державної влади в країнах Східної Європи на сучасному етапі. Передумови реформування економічних систем у постсоціалістичних країнах. Країни Вишеградської групи. Переорієнтація ринку збуту продукції країн ЦСЄ до держав Західної Європи. Питання експортозалежності країн ЦСЄ. Демографічні процеси. Трудова міграція у країнах ЦСЄ та її динаміка після вступу до ЄС. Польща: Наслідки програми

—шокової терапії. Тіньова економіка, нелегальна міграція. Програма приватизації. Скасування зовнішніх боргів Польщі, залучення ПІІ в економіку країни, кредити МВФ. Внутрішньополітичний розвиток Угорщини. Програма національного відродження Угорщини (1990 р). Роль іноземних інвестицій у

процесі реструктуризації економіки, створенні нових галузей виробництва.

Внутрішньополітичні та соціально-економічні проблеми Чехії та Словаччини шляхи вирішення. Проблеми реструктуризації економічної системи Чехії (Стратегія швидкого ринку, мала приватизація, жорстка фіксація валютного курсу). Словаччина: питання залежності від імпорту енергоносіїв та сировини.

Тема 8. Проблеми політичного та соціально-економічного розвитку держав Південно-Східної Європи. Особливості реформування політичної та соціально-економічної системи Болгарії, Румунії. Питання національних стратегій політичних та економічних реформ в Болгарії, Румунії. Реформування банківської системи. Зниження темпів інфляції. Стратифікація соціуму. Реформування фінансової та податкової системи. Проблеми вступу до ЄС.

Тема 9. Політичні та соціально-економічні трансформації у країнах Балканського півострова. Політичні та соціально-економічні трансформації у країнах Балканського півострова. Політична криза. Створення самостійних суверенних держав. Занепад економіки країн після проведення військових дій. Сучасні політичні та соціально-економічні трансформації в країнах Балканського півострова. Фінансування ЄС.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Вступна лекція до курсу. Теоретичні питання	2	...	щотижня
Семінарське заняття 1	Внутрішньополітичний розвиток Франції	2		щотижня
Лекція 2-3	Внутрішньополітичний розвиток Німеччини	4		щотижня
Семінарське заняття 2	Внутрішньополітичний розвиток «малих країн» Західної Європи: Андора, Бельгія, Ватикан, Ліхтенштейн, Люксембург, Монако, Нідерланди	2		щотижня
Лекція 4	Внутрішньополітичний розвиток Великобританії	2		щотижня
Самостійна робота 1	Аналіз монографії. Обговорення дискусійних питань	5		березень 2026
Лекція 5	Основні риси Ялтинсько- Потсдамської системи міжнародних відносин	2		щотижня

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Семінарське заняття 3	Соціально-економічний розвиток країн Північної Європи: Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія	2		щотижня
Лекція 6-7	Соціально-економічний розвиток країн Південної Європи	4		щотижня
Семінарське заняття 4	Політичні та соціально-економічні трансформації у країнах Балканського півострова	2		щотижня
Лекція 8	Політичні та соціально-економічні трансформації у країнах Балканського півострова			
Самостійна робота 2	Аналітична довідка. Підготовка та написання аналітичних довідок та обговорення На тему: Сучасні міжнародні відносини і дипломатія	5		май 2026

Вид заняття/ роботи	Вид контролю заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Семінарські заняття 1	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	перший тиждень	8
Семінарські заняття 2	Індивідуальні доповіді, Робота у групі	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	третій тиждень	8
Самостійна робота 1	Монографія Обговорення дискусійних питань	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	березень 2026	14
Семінарське заняття 3	Індивідуальні доповіді, Робота у групі Підготовка аргументованих есе та обговорення. Круглий стіл	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	п'ятий тиждень	8
Семінарське заняття 4	Індивідуальні доповіді Семінар-дискусія: 3 підготовкою Дискусії організується безпосередньо на занятті	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	сьомий тиждень	8
Самостійна робота 2		Розміщено в СЕЗН ЗНУ		14

Самостійна робота 2			Грудень 2025	5
Контрольна робота	Письмова робота	Тести/відкриті питання	До 8 грудня 2025	5
Підсумковий контроль				
залік	«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».::	«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».::		40
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		Не зараховано

5. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Зовнішня політика у постбіполярному світі (Аналіз. Проблеми. Прогнози): Монографія / Наук. ред. д.і.н., проф. С.С. Трояна. <http://troyan-ss.yolasite.com/3.php>
2. Казакова О.М. Mutual relations between Great Britain and Poland at the beginning of the Second World War through the prism of the War Cabinet Activity (based on the official documents of the British National Archives) *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. № 3 (11) (2021):
3. Казакова О. М. Позиція Німеччини щодо приєднання Північної Македонії до євроінтеграційного процесу (в співавторстві з Бачинською Ю.В.) «Республіка Північна Македонія: погляд з України» / монографія За редакцією О.М. Маклюк, М.М. Бессонової, С.С. Черкасова, Г.М.Васильчука. Запоріжжя, 2023. 278 с. С.252-277
4. Bergmann J. The European Union as International Mediator: Brokering Stability and Peace in the Neighbourhood. Springer International Publishing. Palgrave Macmillan. 2020. 280.
5. Baylis J., Smith S., Owens P. The Globalization of World Politics: an introduction to international relations. 8-th ed. Oxford: Oxford University Press, 2020. 610 p.
6. Higgott R. Cultural Diplomacy in Europe (Between the Domestic and the International) The Influence of Populism and Nationalism on European International Cultural Relations and Cultural Diplomacy. The European Union in International Affairs. 2020. 141-165.

7. Civil Society in Central and Eastern Europe: Monitoring 2021. ERSTE Foundation: Vienna, 2021. 182 p.
8. Makhavikova H. Detrminants of FDI in Central and Eastern Europe: The Effects of Integration into the European Union. Magdeburg: Springer International Publishing, 2023, 229 p.
9. 8.
10. Stoyanova V. Ideology and Social Protests in Eastern Europe: Beyond the Transition's Liberal Consensus. New York: Taylor and Francis, 2024. 200 p.
11. .
12. Twardzish P. Defining “Eastern Europe”: A Semantic Inquiry into Political Terminology. Warsaw: Palgrave Macmillan, 2021. 268 p.
1. Електронна бібліотека 'Україніка' URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua>.
2. Зовнішні справи, науково-публіцистичний журнал. URL: <https://uaforeignaffairs.com/uk/archive>.
3. Інститут історії України НАН України. URL: <http://history.org.ua/uk>.
4. Історико-політичні проблеми сучасного світу. Збірник наукових статей. URL: <http://www.interrel.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/07journals>.
5. Медіафорум : аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент : зб. наук. праць. URL: <https://journals.chnu.edu.ua/index.php/mediaforum/index>
6. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>
7. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://www.niss.gov.ua/>
9. Україна Дипломатична. Науковий щорічник. URL: <http://ud.gdip.com.ua/>
10. Global Fire Power (GFP). URL: <https://www.globalfirepower.com/>.
11. Global Soft Power Index. Brand Finance. URL: <https://brandirectory.com/softpower/>
12. European Union (EU). URL: https://europa.eu/european-union/index_en.
13. Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE). URL: <https://www.osce.org/>.
14. United Nations (UN). URL: <https://www.un.org/en/>.
15. NATO Parliamentary Assembly. URL: <https://www.nato-pa.int/>

6. Регуляції і політики курсу Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій, щоб недопустити накопичення відпрацювань. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час контрольних робіт та підсумкових заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути

застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Комунікація.

Очікується, що студенти перевірятимуть інформацію на сторінці дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення будуть розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно.

Водночас курс підтримує гнучкий підхід до визнання результатів навчання. Окремі теми або модулі курсу, за погодженням з викладачем, можуть бути зараховані як результати неформальної освіти.

Після завершення курсу від Вас очікується обов'язкове заповнення форми з фідбеком. Ваші відгуки допомагають нам покращувати навчальні матеріали та роботу курсу в майбутньому. Опитування абсолютно анонімне. Дякуємо за приділений час, активну участь та цінні коментарі!

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених на - вчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.
Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО**

НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:
<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>